

[Hans Hedtoft.]

maa vække alvorlig Bekymring hos os — jeg tænker paa Planerne om en varig Bosættelse af i hvert Fald en Del af de tyske Flygtninge i Sydslesvig, og jeg tænker paa Planerne om en voldsom Udbygning af Flensborg som Erstatning for det Kiel, der sank i Grus. Det er klart, at begge Dele kan faa de alvorligste Følger for Situationen Syd for Grænsen, og jeg vil derfor gerne bede den højtærede Statsminister om her fra denne Talerstol at udtale sig om, hvorvidt der er eller kan forventes taget noget Regeringsinitiativ i denne Sag.

I sin Svartale til mig gik den højtærede Statsminister ind paa det sydslesvigske Problem. Hvad han tilsigtede med de direkte Spørgsmaal, han stillede mig, staar mig ikke helt klart; det var efter min Mening, som om Statsministeren forsøgte at gaa uden om det, jeg betragter som Sagens Kærne. Den højtærede Statsminister ligesom ironiserede lidt over min Anvendelse af Ordet Nationalstat og spurgte, hvad jeg egentlig forstod ved en Nationalstat. Jeg skal prøve at forklare det ud fra vore egne aktuelle Forhold, og jeg vil udtrykke det saadan: En Nationalstat er en Stat, der har en saa ringe Minoritet af en anden Nationalitet inden for sine Grænser, at den saa at sige forsvinder i Forholdet til den samlede Befolkningmængde. Vi har nu her i Landet ca. 30 000 fastboende Tyskere, det betyder $\frac{3}{4}$ pCt. af den samlede Folkemængde paa 4 Millioner. Hvis der i Stedet for 30 000 var 300 000, blev Procenten 7,5, og enhver vil formentlig klart kunne se Betydningen af denne Forskel. I Nordslesvig udgør de 30 000 Tyskere ca. 15 pCt. af Befolkningen. Trak vi Sydslesvig ind under dansk Højhedsomraade, saa det blev det egentlige Grænseland, vilde Tyskheden udgøre over 90 pCt. af den derboende Befolkning. Jeg synes, at disse Tal fortæller os saa meget, at der ikke levnes Plads for Ironi over Begrebet Nationalstat.

Dernæst spurgte den højtærede Statsminister mig, om jeg var Tilhænger af den nationale Selvbestemmelsesret i den Udstrækning, at jeg vilde modtage Sydslesvigerne, hvis de efter et Aaremaal, naar Forholdene igen er blevet normale, og Sydslesvigerne havde faaet Tid og Ro til at tænke sig om og af folkelige og nationale Grunde følte sig knyttet til Danmark, ved en Afstemning tilkendegav Ønske derom. Statsministeren mente, det vilde klare Situationer stærkt, hvis jeg svarede klart paa dette Spørgsmaal. Det skal jeg selvfølgelig gerne tjene Statsministeren i.

Det danske Socialdemokrati har altid klart og utvetydigt bekendt sig til den nationale Selvbestemmelsesret. Det gjorde vi allerede før 1920, det gjorde vi fast og klart ved Afgørelsen i 1920, og vi har stedse siden bekendt os til Princippet og gør det i Dag. Derfor kan jeg sige: Hvis virkelig Sydslesvigerne gennem et længere Aaremaal med gode og daarlige Tider for Tyskland manifesterer Ægtheden og Holdbarheden i deres Danskhed og gennem en mulig Afstemning viser en klar og tydelig Majoritetstilkendegivelse for Danmark — hvis de kan sige til os: Nu har vi præsteret det tilsvarende som Nordslesvigerne, ja, saa hører de rettelig til hos os.

En saadan klart manifesteret Danskhed var der Tale om i Nordslesvig, men fra Sydslesvig har vi hidtil savnet noget tilsvarende, og det forklarer, berettiger og nødvendiggør efter vor Mening en afventende Holdning fra det ansvarlige Danmarks Side.

Den højtærede Statsminister havde en Indvending at gøre mod et af de Citater, jeg brugte. Ifølge Sorø Amtstidende 17. September 1945 havde Statsministeren sagt:

„Det, vi kan gøre, er at støtte vore Forposters Arbejde og Befolkningens Bestræbelser for at faa Sydslesvig løsrevet fra Tyskland.“

Statsministeren gjorde gældende, at den paagældende Journalist havde refereret ham forkert. Statsministeren benægtede at have brugt Udtrykket i sin Tale: „løsrevet fra Tyskland“. Vel, den højtærede Statsminister har selvfølgelig Ret i den Berigtigelse, han her fremsætter, blot havde det været ønskeligt, at den var kommet noget før. Nuvel, men ved at tage saa absolut Afstand fra disse Ord gør han i ikke ringe Grad sin efterfølgende Argumentation underlig fritsvævende og ukoncis. Det klarer ikke Sagen, at han citerer Programerklæringens Ord:

„Ministeriet er fuldt opmærksom paa de Interesser, som for Danmark knytter sig til den fremtidige Ordning af Sydslesvigs Forhold, og vil yde sin Støtte til Sikring af Befolkningens Ret til et frit folkeligt Liv i dens ældgamle Hjemstavn.“

Det klarer heller ikke Sagen, at den højtærede Statsminister forsikrer om Regeringens levende Interesse for at skabe det danske Mindretal „frie og lige Vilkaar i den nationale og folkelige Kappelstrid dernede“ og i den fremtidige Ordning af Sydslesvigs Forhold.

Som jeg betonedede i min første Tale, nærer alle den samme Interesse, men det, som vi nu efter Venstres Udnyttelse af Syd-